

KHAI THỊ CỦA HÒA THUỞNG TỊNH KHÔNG

(Kính thưa các bạn đồng học!

Xen kẽ lời khai thị của HT có những câu tôi chia sẻ thêm, nhưng đều là lời giảng của HT từ các bài giảng khác mà có, tuyệt không dám nói theo ý riêng của mình. Kính mong các bạn hoan hỉ - Vô Danh cư sĩ)

Bài 10. Năm hình thức Phật giáo hiện nay

Trước tiên phải có sự nhận thức chuẩn xác đối với Phật pháp, sau đó chúng ta mới có thể xây dựng tín tâm, nguyện tâm để đạt đến mục tiêu của sự tu học.

Phật pháp là từ 3000 năm trước, Thích Ca mâu Ni Phật sáng lập ra ở miền bắc Ấn Độ. Sau khi Phật diệt độ khoảng 1000 năm mới chính thức truyền đến Trung Quốc. Truyền vào Trung Quốc đến ngày nay cũng sắp gần 2000 năm rồi. Có thể nói nó có một lịch sử rất lâu dài, thế nhưng nó cũng không thể vượt qua được nguyên tắc của lịch sử. Đó chính là bất luận một học thuyết nào, khi truyền đến thời gian dài thì không thể tránh khỏi xen tạp những ý tưởng khác. Nên gọi là càng truyền càng biến chất, càng truyền càng sai sự thật. Truyền thừa của Phật pháp cũng không thể tránh khỏi hiện tượng này.

Thế là ở trong xã hội này ngày nay, chúng ta nhìn thấy Phật pháp chỉ ít có năm hình thức không giống nhau xuất hiện ở thế gian này. Chúng ta học Phật nếu muốn đạt được lợi ích chân thật của Phật pháp những hiện tượng này chúng ta không thể không tỉ mỉ không chọn lựa.

1. Hình thức thứ nhất: Biến Phật giáo thành tôn giáo

Vậy thì hiện tượng thứ nhất là Phật giáo biến thành tôn giáo, thứ này rất là phổ biến. Cho đến trên thế giới của thời hiện đại, cũng đem Phật pháp xếp vào một trong sáu tôn giáo lớn.

Vậy thì Phật pháp có phải là tôn giáo hay không?

Phật pháp không phải là tôn giáo. Không phải là tôn giáo, [nhưng] mà thông thường trong xã hội phần đông người quan niệm Phật pháp không giống như vậy. Bởi vì thông thường định nghĩa của các tôn giáo, tối trọng yếu là nó phải có một vị thần làm chủ tể, chủ tể vũ trụ, chủ tể tất cả chúng sanh, là thần minh chí cao vô thượng, đây là đối tượng sùng bái của họ.

Việc này trong Phật pháp đích thực là không có. Phật là người không phải là thần, Bồ Tát cũng là người cũng không phải là thần, Phật pháp là nói bình đẳng. Địa vị của Phật, Bồ Tát và tất cả chúng sanh là bình đẳng. Cái này trong tất cả các tôn giáo khác thì nhất định không thể nào tìm ra. Người trong các tôn giáo khác không thể bình đẳng với thần, người không thể bình đẳng với thượng đế. Thế nhưng người trong Phật môn của chúng ta thì bình đẳng với Phật bình đẳng với Bồ Tát. Cho nên Phật giáo nhất định không giống như người trong các tôn giáo khác quan niệm.

Đem Phật Bồ Tát thành thần minh để cúng bái

Thế nhưng Phật giáo chính bản thân mình thì lại xưng là tôn giáo. Vì sao biến thành tôn giáo? Đem Phật, đem Bồ Tát đều xem thành thần minh để cúng bái, nên liền biến thành tôn giáo. Cầu Phật, Bồ tát cũng giống như cầu thần minh vậy, đến bảo hộ cho mình xem Phật, Bồ tát như thần minh. Đây chính là đem Phật Pháp biến thành tôn giáo. Các vị phải biết tôn giáo là do cảm tính, tôn giáo là mê tín.

Tông chỉ của Phật pháp là phá mê khai ngộ, không dạy chúng ta mê tín. Chúng ta rất bội phục đối với Thích Ca Mâu Ni Phật chứ không phải Ngài xỏ mũi chúng ta kéo đi. Ngài dạy mỗi một người chúng ta đều là một Đại trượng phu “đỉnh thiên lập địa” [đội trời đạp đất], không phải là bị Ngài xỏ mũi kéo đi. Việc này không ai có thể sánh được.

Thế nhưng thông thường hiện tại đều đem Phật, Bồ tát xem thành thần minh. Số người đến cúng bái thật là không ít, đây là ngộ nhận quá lớn, Không biết được Phật là Lão sư của chúng ta, là Lão sư mà lại biến thành thần rồi. Đơn giản mà nói đó là “vũ nhục” đối với Lão sư, là đại bất kính đối với Lão sư.

Việc cúng dường hình tượng Phật Bồ Tát ý nghĩa là gì?

Cho nên đệ tử Phật chúng ta cúng dường hình tượng Phật, Bồ tát cũng không ngoài hai cái ý này:

- Cái ý thứ nhất là **phạm bồn báo thị**, giống như người Trung Quốc chúng ta lập bài vị cúng bái tổ tiên là hoàn toàn giống như ý này vậy. Chúng ta kỷ niệm đối với các Ngài, mỗi niệm không quên đối với họ, đây là cái ý báo ân họ. Họ có đại ân đại đức đối với chúng ta, chúng ta tạo tượng để kỷ niệm họ là cái ý này, là cái ý kỷ niệm, mà không phải đem họ xem thành thần minh, vậy thì sai rồi;
- Cái ý thứ hai thì sao? **Kiến hiện tư tề** (thấy người thiện ta học theo). Họ cũng là phạm phu giống như chúng ta, dùng phương pháp đúng đắn tu hành, thành tựu được nhân cách vĩ đại viên mãn, đáng được chúng ta noi theo. Họ có thể làm được mà cũng phải nên làm cho được. Cho nên nhìn thấy hình tượng Phật, Bồ tát, họ là tấm gương cho chúng ta tu học, mô phạm để tu học. Chúng ta phải hướng đến họ để học tập, phải học được giống như họ, là cái ý này. Giờ phút nào cũng nhắc nhở chúng ta, do đó chúng ta không nên đem họ xem thành thần minh để cúng bái.

Bồn sư Thích Ca Mâu Ni Phật có nghĩa là gì?

Chúng ta tôn xưng Ngài là Bồn sư, “sư” là Lão sư, quan hệ của chúng ta với Phật là quan hệ thầy trò. Phật là Lão sư, Bồn sư, là người đầu tiên sáng lập ra một nền giáo dục, người đầu tiên sáng lập ra giáo dục của Phật Đà, là Lão sư căn bản. Cho nên chúng ta tôn xưng chính Thích ca Mâu Ni Phật là Bồn sư Thích Ca Mâu Ni Phật. Thông thường chúng ta xưng danh hiệu Phật phía trước còn thêm hai chữ Nam mô, Nam mô là tiếng Ấn Độ dịch thành ý Trung Quốc

là ý của sự “quy y”, có cái ý lễ kính. Chúng ta chí kính hướng đến Bồ sư. Nam mô chính là cái ý chí kính, “quy y” là chúng ta quay đầu từ tất cả những tập quán sai lầm quay đầu lại. Chúng ta tuân thủ giáo đạo của Thích Ca Mâu Ni Phật. Đây là cái ý quy y, cho nên xưng Nam mô. Tất cả Bồ tát đều là học sinh của Phật, học sinh đầu tiên; Hôm nay chúng ta sau 3000 năm, chúng ta cùng quy y Thích Ca Mâu Ni Phật tiếp nhận giáo dục của Phật, chúng ta là đệ tử đời sau của Phật. Bồ tát là học sinh những năm đầu, quan hệ của chúng ta với Bồ tát là bạn đồng học, họ là huynh trưởng của chúng ta. Vì sao đến huynh trưởng cũng xem thành thần minh để đối đãi. Việc này thực tế mà nói là thật quá đáng. Cho nên chúng ta phải nhận biết thật rõ ràng (thì) học tập của chúng ta mới có thể có thành tích được.

Đã sai lầm xem Phật, Bồ tát là thần minh, nên chúng ta biến thành mê tín. Cho dù hảo tâm chăm chỉ tu học bạn cũng không thể khai ngộ là vì sao vậy? Bởi vì bạn đã mê tín. Tu mê thì làm sao có thể phá mê, nên không thể phá mê, cũng không thể khai ngộ. Cần thiết phải dùng trí tuệ, phải dùng giác để tu mới có thể phá mê, mới có thể khai ngộ. Việc này không thể không biết, không thể không phân biệt rõ ràng. Cho nên Phật giáo không phải tôn giáo thông thường.

2. Hình thứ thứ 2: Phật giáo của tà giáo

Mấy năm gần đây những niên đại không lâu, chẳng qua khoảng chừng 30 năm thôi, ba mươi năm trước vẫn còn chưa nghe qua, đã xuất hiện có Phật giáo của tà giáo. Dựa vào nhãn mác của Phật giáo lừa gạt tất cả chúng sanh, khiến cho chúng sanh phải chịu tai hại, tương đối nghiêm trọng. Đây là một hiện tượng rất đáng thương. Chúng ta phải cẩn thận, phải nhận thức rõ ràng.

Bởi vì thông thường các tôn giáo hoặc giả là học thuật còn không đến nỗi hại người. Cái tà giáo đó thì hại người, rất là đáng tiếc người thế gian hiện tại, thật đúng như lời Phật nói những “kẻ đáng thương”. Vì sao họ là kẻ đáng thương vậy? Họ không phải là người không nhận qua giáo dục, có rất nhiều người được nhận qua giáo dục cao đẳng, nhận được học vị thạc sỹ, học vị tiến sỹ, vẫn là tin tà giáo, thật kỳ lạ, đó là người thế gian hiện tại, thật là chỉ nghe

gạt không chịu nghe khuyên, nhận “giả” không nhận “thật”. Đây chính là những kẻ đáng thương mà trong Phật pháp đã nói.

3. Hình thức thứ 3: Phật giáo diễn trò

Thế nhưng còn có một loại nữa, cũng là cận đại mới phát hiện. Phật giáo diễn trò, hoàn toàn chú trọng hình thức, làm những việc pháp sự, họ chỉ làm việc này. Một cái pháp hội lớn gồm có mấy vạn người, mấy chục vạn người, dựa vào hình thức này để diễn trò. Tỉ mỉ mà quán sát thì không có nội dung, hoàn toàn không có liên quan đến giáo học của Phật pháp, biểu diễn, diễn trò làm náo nhiệt, việc này đều là sai lầm.

Chúng ta cần phải nhận thức rõ ràng, phân biệt rõ ràng, quay đầu lại giáo dục của Phật đà. Phật sát sát thực thực là một nhà đại giáo dục. Nếu chúng ta muốn học tập theo Phật, làm theo Phật Đà, việc giáo dục này mục tiêu của nó là dạy chúng ta là khổ được vui. Khổ từ đâu mà ra? Là việc trước tiên cũng giống như thầy thuốc trị bệnh vậy. Trước tiên phải tìm ra căn bệnh, cái bệnh đó của họ vì sao mà sanh ra? Trước tiên tìm ra căn bệnh xem nó phát triển ra sao? Phật nói tất cả khổ là từ mê mà ra, mê hoặc, mê cái gì vậy? Mê mất đi chân tướng của vũ trụ nhân sanh.

Vũ trụ chính là hoàn cảnh sinh hoạt của chúng ta, chúng ta đối với hoàn cảnh sinh hoạt của chính chúng ta không thể không thấu hiểu.

Nhân sanh chính là mình, đối với chính mình, đối với hoàn cảnh sinh hoạt của chính mình hoàn toàn vô tri, hoàn toàn không biết gì hết. Một ngày từ sáng đến tối nghĩ tưởng sằng bậy.

Bạn xem những người bái lạy thần mình thì đã rất rõ ràng. Họ đi bái thần hỏi tiền đồ của chính mình, hỏi tương lai của chính mình. Thế chẳng phải đối với chính mình, đối với hoàn cảnh sinh hoạt của chính mình không hề biết gì cả nên phải đi hỏi người khác. Vị thần mình có biết được hay không vậy? Không thấy được là biết. Có người nói vị thần này rất là linh, tôi hỏi họ, họ biết được tôi rất linh. Tôi cũng gặp được một số đồng tu nói với tôi, thần mình ở nơi kia rất là linh hiển, họ thường hay đi. Tôi liền hỏi ngược lại họ, giả như

vị thần mình này 100 người đi hỏi mà 100 người đều linh, tôi tin tưởng thần mình này rất linh. Nói 100 người đi cầu mà chỉ có một mình bạn là linh, đó là do vận may của bạn đến đúng dịp, không phải thần mình có thể dự biết.

Một người có đầu óc tỉnh táo sáng suốt một chút thì sẽ dễ dàng nhận ra. Bạn đi bái thần, thần bảo hộ bạn phát tài không sai? Hôm nay quả nhiên phát tài. Đó là do trong vận mạng bạn có, không bái thần cũng phát tài. Vừa bái thần thì cũng đúng lúc, liền cho rằng thần mình linh hiện. Khi những người khác đi cầu khẩn, vì sao họ không phát tài được vậy? Như khi bạn phát tài thăng quan, có thể thấy cái quyền này không ở trên tay của thần mình thao túng. Đây đều là vô tri mê tín, hoàn toàn mê mất đối với chính mình và hoàn cảnh sinh hoạt của chính mình. Đây là nguồn gốc của tất cả khổ nạn.

4. Phật giáo đích thực: Dạy phá mê khai ngộ, lìa khổ được vui

Cho nên phương pháp giáo học của Phật chăm chú vào cái nhân tố này. Phật đề xướng phá mê khai ngộ. Hay nói cách khác, Phật dạy chúng ta nhận thức chính mình chuẩn xác, nhận thức hoàn cảnh sinh hoạt của chính mình. Là một người chân thật giác ngộ mà không mê hoặc, tư tưởng kiến giải ngôn hạnh của chúng ta hoàn toàn phù hợp với chân tướng sự thật. Vậy thì không mê, như vậy mới có thể được lợi lạc, lìa khổ được vui. Có thể thấy được đây là lìa khổ được vui.

Phật không nói Ngài có năng lực giúp bạn lìa khổ, Ngài có năng lực giúp bạn an vui. Phật không có nói như vậy. Phật chỉ là dạy bảo chúng ta, đem kinh nghiệm tu học của Ngài đưa ra cho chúng ta tham khảo, thuần túy là giáo học. Trong Phật giáo không có mê tín, do đó Thế Tôn xuất hiện ở thế gian giảng kinh nói pháp 49 năm, tất cả đều là đem chân tướng của vũ trụ nhân sinh vì chúng ta mà nói rõ ra mà thôi. Nếu như thông suốt rồi liền biết được, phải nên làm thế nào để tư duy, làm thế nào để làm theo, làm thế nào để sinh hoạt, khiến cho cả đời này của chúng ta trải qua được rất hạnh phúc, rất an vui. Gia đình chúng ta viên mãn, sự nghiệp thuận lợi, xã hội an định, thế giới hòa bình, việc này đích thực là có thể đạt đến, không phải là việc giả dối. Bởi vì những thứ này không phải là dựa vào người khác, không phải nương tựa người khác, Phật

là dạy chính chúng ta, mọi người chấp trì nỗ lực mà làm, trồng nhân thiện ắt được quả thiện. Phật chỉ bảo chúng ta như vậy, không phải may mắn mà được. không phải dựa vào sức mạnh bên ngoài, nói là bảo hộ gia trì mà được. Đó là giả không đáng tin cậy. /.
